

# EUGENIJAUS JOVAIŠOS 2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA



Pasibaigė 2017-ieji Seimo kadencijos metai, kai galėjome iš tiesų formuoti savo tikslus, apie kuriuos kalbėjome per rinkimus. Švietimo ir mokslo srityje tai buvo sudėtingi metai. Politinė virtuvė man buvo tolimesnė, tačiau teko daug išmokyti ir tiesiogiai patirti, kaip sunkiai priimami bendri politiniai sprendimai. Daug ką pavyko pasiekti ir dar daugiau klausimų artėja prie išsprendimo.

Svarbiausius tikslus švietimo politikoje diktuoja pati situacija. Tai, visų pirma, aukštojo mokslo pertvarka, siekiant kokybiškų studijų ir efektyvaus jų organizavimo. Tam būtinas universitetų jungimas sukėlė daug aistrų, tačiau būtent šiais metais virto realiu procesu. Jį turi lydėti naujas, sutartimis grįstas universitetų finansavimas. Bendrajame ugdyme išsikeltas tikslas – kokybiškai naujas mokytojų rengimas ir sugriauto mokytojo profesijos prestižo atkūrimas. Tam pasiekti reikalingas pedagoginių studijų atnaujinimas, mokytojų darbo užmokesčio kėlimas ir nepelnytai pamirštas laisvių ir pasitikėjimo tiek mokytoju, tiek ir mokykla užtikrinimas. Svarbi to dalis – profesinio ugdymo sistemos įstatyminės bazės kaita. Šiomis svarbiausiomis kryptimis pradėjau darbus 2017 metais ir tęsiu juos ateityje.

Eugenijus Jovaiša  
Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas

## AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ PERTVARKA

Išsikerojusį aukštųjų mokyklų tinklą taisyti ryžtasi pirmą kartą po nepriklausomybės atkūrimo. Nors už universitetų skaičių daug svarbesnis yra studijų programų optimizavimas, tačiau procesas prasideda nuo universitetų ir man teko atsakomybė būti jo epicentre. Po ilgų ir sunkių diskusijų pavasario sesijos pabaigoje Seimas priėmė nutarimą, pagal kurį Lietuvoje liktų mažiau nei pusė iš šiuo metu veikiančių 14 universitetų. Seimas nutarė, kad Vilniuje ir Kaune gali būti po vieną klasikinį, plačios aprėpties tyrimų universitetą. Šiuose miestuose taip pat gali veikti profiline technologijos, sveikatos mokslų ir menų universitetai. Siūloma išlaikyti Klaipėdoje ir Šiauliuose regionų poreikius atitinkančius ir savo išskirtinumu pasižyminčius universitetinio mokslo centrus, kurie gali būti kitų universitetų padaliniai. Susilaukta daug kritikos, kad priimtas nutarimas neužtikrins pokyčių ir yra „per švelnus“. Seimas iš tiesų buvo ir lieka kantrus, eidamas dialogo keliu, kiek tai leidžia daryti aiškus valstybės interesus, tačiau nesiruošiam jo aukoti. 2018-ųjų pradžioje priimti pirmieji sprendimai dėl konkrečių universitetų: nutarta, kad Sveikatos mokslų universitetas jungiasi su Lietuvos sporto universitetu, o VDU jungiasi su LEU ir Aleksandro Stulginskio universitetais. Vietoje penkių universitetų lieka du. Tai – tik ilgo proceso pradžia.



## KALBA SKAIČIAI

### Per pirmuosius darbo Seime metus naujose pareigose:

- užregistravau 25 individualius teisės aktų projektus ir 53 projektus kartu su kolegomis;
- pateikiau 33 pasiūlymus teisės aktų projektams (10 vienas ir 23 su Seimo kolegomis);
- nepraleidau nei vienos plenarinių posėdžių dienos, vienintelį vakarinį Seimo posėdį (viso 59 posėdžių dienos 2017 metais);
- dalyvavau 92,93 procentų visų Seimo balsavimų;
- surengiau ir pirmininkavau 58 Švietimo ir mokslo komiteto posėdžiams;
- žiniasklaidoje buvau minimas 1952 kartus, pagal tai buvau 8-as frakcijoje ([suskaiciavo 15min.lt](http://suskaiciavo.15min.lt));
- vien rudens sesijoje posėdžiuose pasisakiau 74 kartus (19 vieta tarp visų Seimo narių);
- lankiausi 20-yje miestų Lietuvoje ir lietuvių etninėse žemėse už mūsų šalies sienų, kur susitikimuose su bendruomenėmis, savivalda ir švietimo darbuotojams daugiausiai bendravome švietimo ir mokslo klausimais.

2017 metais apsilankiau Panevėžyje, Raseiniuose, Alytuje, Radviliškyje, Seinuose (Lenkija), Kėdainiuose, Kretingoje, Skuode, Telšiuose, Kaune (2 kartus), Šakiuose, Biržuose, Jonavoje, Vilkaviškyje, Klaipėdoje (3 kartus), Tauragėje, Tytuvėnuose, Mažeikiuose, Plungėje



## SVARBIAUSI PRIIMTI SPRENDIMAI

- 1) Universitetų tinklo pertvarkos planas ir pirmieji konkretūs universitetų susijungimai;
- 2) Bendrojo ugdymo gairės, būsiančios pagrindu sisteminei mokyklų reformai;
- 3) Atsižvelgiant į valstybės raidos poreikius, reformuota profesinio rengimo sistema, valdymas, finansavimas ir kokybės užtikrinimas;
- 4) Įvestos mokyklų vadovų kadencijos, jų ataskaitų vertinimas, sustiprinta mokyklų savivalda;
- 5) Užtikrinta, kad į studijų kainą nebūtų įtrauktos universitetų ūkio ir administracinės išlaidos;
- 6) Išrinkta nauja Valstybinės lietuvių kalbos komisijos sudėtis ir jos pirmininkas Audrys Antanaitis.

### Publikacijos žiniasklaidoje:

- „Švietimas ir nacionalinis saugumas“ (2017-03-16)
- „Kokia bus aukštojo mokslo pertvarka?“ (2017-05-21)
- „Nekurkime diskriminacijos piliečių pasuose“ (2017-06-05)
- „Pasaulis keičiasi. Kaip keičiasi mokykla?“ (2017-06-27)
- Atviras pokalbis DELFI apie aukštąjį mokslą (2017-06-29)
- Atviras pokalbis DELFI apie bendrąjį ugdymą (2017-08-31)

## SVARBESNI UŽREGISTRUOTI PROJEKTAI IR ARTĖJANČIŲ METŲ PLANAI



2017 metais taip pat pateikiau kelias dešimtis įvairių projektų, kurie dar nesulaukė Seimo pritarimo. Tarp jų – pataisos dėl universitetų valdymo, subalansuojant Senato ir Tarybos galias, griežtesni įpareigojimai Lietuvoje veikiančioms tarptautinėms mokykloms, užsienyje gyvenantiems tautiečiams aktualus Lietuvos paso projektas, pataisos istorinės atminties įamžinimo srityje. Svarbiausiu ir daugiausiai laiko bei dėmesio reikalaujančiu mano rūpesčiu išlieka Švietimo ir mokslo problemos. Čia nubrėžta kryptimi ir toliau į priekį turės judėti aukštojo mokslo pertvarka, keičiamas studijų finansavimo modelis. Tačiau antraisiais metais susitelksime į bendrojo ugdymo problemas, visų pirma mokytojų rengimo pokyčius ir

profesijos prestižo atkūrimą, taip pat profesinio ugdymo prikėlimą iš dabartinio nuosmukio. Nei viena švietimo grandis negali būti pamišta, jei tikimės atkurti veiksmingą ugdymo sistemą.